Dialoogmoment Onderbelicht

Erpe-Mere & Lede

18 november 2026, OC Wanzele, Lede

Inhoud

1. *Voorstelling project Onderbelicht Erpe-Mere & Lede*
2. *Mobiliteit*
    a. *Ervaren drempels*
    b. *Maak de hoppy fietsen toegankelijker*
    c. *Maak een fietsbib voor kinderen en volwassenen*
    d. *Geef een extra korting voor de bus van De Lijn*
3. *Zorgnoden bij onze kinderen*
    a. *Toegang voor alle ouders met een kind met een beperking tot de socio pedagogische premie*
        i. *Ervaren drempels*
        ii. *Automatische toekenning van de premie*
        iii. *Premie in Lede optrekken*
    b. *Ondersteun ouders in hun zoektocht naar zorg voor leer -en ontwikkelingsnoden*
        i. *Ervaren drempels*
        ii. *Warme toeleiding naar zorg*
        iii. *Terugvorderbare financiële hulp via OCMW voor onderzoek leer –en ontwikkelingsstoornissen*
4. *Positieve beeldvorming*
    a. *Ervaren drempels*
    b. *Investeer in positieve beeldvorming rond armoede bij het gemeentepersoneel*
5. *Bijlage: Powerpoint dialoogmoment 18 november*

1. Voorstelling project Onderbelicht Erpe-Mere & Lede

Onderbelicht is een sociaal-artistiek project van Welzijnsschakel Ommekeer, Welzijnsschakel Lede en Avansa Centraal-Vlaanderen. Het is een uniek project, omdat we via film de verborgen verhalen in beeld brengen van gezinnen op het platteland met financiële uitdagingen.

Binnen onze verenigingen vonden we acht ouders die dit avontuur wilden aangaan en wekelijks gedurende negen maanden zijn samengekomen met een goede coaching van Avansa. Hoe gingen we te werk? Eerst werkten we aan vertrouwen. Toen deelden we onze verhalen in groep: Wat zijn mijn moeilijke momenten? Wat zijn mijn financiële uitdagingen als ouder? – vaak als alleenstaande ouder. Maar ook: wat geeft mij kracht? Wat helpt mij vooruit in het dagelijkse leven?

Toen ging elke deelnemer voor zichzelf op zoek: welk deel van mijn zorgen en krachten wil ik delen met de buitenwereld? Hoe zet ik mijn verhaal om in beelden? Zo werkte Iedereen aan een eigen scenario uit voor zijn of haar kortfilm met steun van de groep.

Daarna gingen de deelnemers zelf aan de slag met de smartphone in het dagelijkse leven. Ze experimenteren met filmen uit de hand, filmen met een statief, verschillende posities. Ze deelden hun beelden met elkaar in groep en gaven elkaar tips en inspiratie. Er kwam heel wat creativiteit naar boven en zo kreeg iedereen zijn film gaandeweg vorm. Al het beeldmateriaal werd daarna professioneel gemonteerd en de deelnemers spraken zelf hun teksten in.

Het resultaat: Acht unieke kortfilms. Niet óver de deelnemers, maar écht gemaakt dóór de deelnemers. Dat is wat dit project zo bijzonder maakt.

In het proces van het maken van de film kwamen we met de deelnemers tot een aantal knelpunten en ideeën die we willen voorleggen aan de beleidsmakers van Erpe-Mere en Lede. We hebben een paar concrete, haalbare voorstellen klaar die op lange termijn een verschil kunnen maken. Als vervolg op het toonmoment van 21 oktober organiseren we op 18 november een dialoogmoment met de beleidsmakers in Lede.

De kortfilms en meer informatie zijn de vinden op de webpagina van Avansa Centraal Vlaanderen: https://www.avansa-cv.be/onderbelicht

2. Mobiliteit

a. Ervaren drempels

‘Mijn drie kinderen zitten op twee verschillende scholen omwille van co-ouderschap. Elke dag breng ik ze weg in alle weersomstandigheden met mijn elektrische bakfiets. Dat is gemiddeld 40 km per dag. Het vergt veel ze telkens met de fiets te moeten wegbrengen, maar op het platteland zijn er maar beperkte vervoersopties. Vroeger deed ik alles met de auto, maar de kosten werden te hoog. *Ik sta op invaliditeit en de afspraak met de controlearts is elke keer extra stressvol. Wat als er iets verandert? Wat als mijn uitkering in gevaar komt? Wat als ik beter ben? Hoe ga ik dat regelen met het vervoer en zonder een groot opvangnetwerk te hebben?’*

Chris, alleenstaande mama, filmmaker Onderbelicht

Geen eigen auto hebben in Erpe-Mere of Lede maakt het dagelijkse leven erg lastig voor mensen met financiële uitdagingen. Wie afhankelijk is van De Lijn, botst voortdurend op grenzen. Het is niet evident om je als ouder met kleine kinderen of als persoon met gezondheidsproblemen te verplaatsen met de bus. Bovendien hebben mensen vaak geen netwerk waar ze op kunnen terugvallen. Niet beschikken over eigen vervoer leidt tot sociaal isolement en minder kansen.

Kleine winkels en dienstverlening verdwenen uit de kleine dorpskernen. Dokters, winkels en overgebleven diensten liggen uit elkaar. De busverbinding naar Aalst

is goed vanuit bepaalde dorpskernen, maar reizen tussen de verschillende dorpen zelf is een probleem. Bussen sluiten slecht op elkaar aan, en in het weekend of na 20 uur rijdt er in de gemeente geen openbaar vervoer meer.

Dit heeft grote gevolgen voor alle aspecten van het leven:

- **School:** Bijna alle basisscholen hebben hun eigen schoolbussen afgeschaft. Enkel de secundaire scholen bieden nog busvervoer aan. Ouders die ver wonen van de school, moeten grote inspanningen doen om hun kinderen op school te krijgen of aanwezig te zijn op een oudercontact.
- **Werk:** Zonder auto is het heel moeilijk om een job te vinden of te behouden. Je hebt veel minder kansen op de arbeidsmarkt.
- **Dokter en hulpverlening:** Het is vaak een hele puzzel om op tijd op een medische afspraak of afspraak met de sociaal werker te geraken.
- **Boodschappen:** Al je inkopen te voet of met de bus naar huis sleuren is fysiek heel zwaar.
- **Vrije tijd:** De speelpleinwerking is niet bereikbaar met de bus. Ook cultuur opsnuiven in EMotia of de Volkskring is moeilijk, want na een avondvoorstelling rijden er geen bussen meer. In het weekend en tijdens de vakanties is het aanbod nóg kleiner.
- **Vrienden en familie:** Je kunt minder gemakkelijk op bezoek gaan, waardoor je sociaal geïsoleerd raakt.
- **Afval:** Zonder auto geraak je simpelweg niet met je vuil op het containerpark.

b. Maak de Hoppy deelfietsen toegankelijker

Het invoeren van de Hoppy-fietsen door het lokale bestuur is een waardevol puzzelstuk in de strijd tegen vervoersarmoede. Om vervoersarmoede écht structureel aan te pakken, moeten ze gecombineerd worden met een sterk basisnetwerk van bussen en treinen. We vragen het deelfietsensysteem toegankelijker te maken.

Hoe werkt het nu?

De Hoppy deelfietsen zijn beschikbaar op 3 Hoppin Punten en moeten ook steeds teruggezet worden op deze plaatsen: Mere rondpunt, Burst station, station Lede. Logica: ze zijn bedoeld als aansluiting op het openbaar vervoer. Reservatie en gebruik van de fietsen gebeurt via een app op de gsm.

Hoeveel betalen?

- Basisprijzen: 1 uur = €1,50, 4 uur = €3,50, 12 uur = €5,50, 24 uur = €7,50
- Per minuut pauze = €0,01
- Weekpas: €7,00, Inclusief 2 uur rijden per dag
- Maandpas: €10,00, Inclusief 2 uur rijden per dag
- Onbeperkte maandpas: €30,00, Inclusief elke dag onbeperkt rijden
- Jaarpas: €300,00, Inclusief elke dag onbeperkt rijden

meer info werking Hoppy Erpe-Mere/meer info werking Hoppy Lede

Voorstel:

- 25% korting bij gebruik van de hoppy deelfietsen voor inwoners met kansentarief (bestaat al Balen, Nijlen/Kessel, Rijkevorsel, Laakdal,…).
- Mensen met financiële uitdagingen willen de fiets ook gebruiken om inkopen te doen, naar het OCMW, EMotia of sociale contacten te gaan.
- We vragen om stapsgewijs in de andere dorpskernen kleine 'Buurt-Hoppin Punten' te voorzien om de bereikbaarheid te garanderen.
- De deelfietsen kunnen gebruiksvriendelijker gemaakt worden door fietsmanden en aanhangwagentjes te voorzien.
- Niet iedereen is even handig met de smartphone. We vragen mensen die het nodig hebben te ondersteunen waar nodig.

Wat betekent de inspanning voor het lokale bestuur?

- Het toepassen van de korting is ingebouwd in de software van het Hoppy systeem en vraagt geen extra investering.
- Geen grote administratieve belasting voor OCMW. Om hiervan gebruik te maken stuurt de aanvrager een bewijs van zijn/haar kansentarief naar support@behoppy.eu. Hoppy controleert de aanvraag en activeert het sociaal tarief binnen ongeveer één week. Enkel mensen die niet digitaal vaardig zijn, hebben ondersteuning nodig.
- Het opstarten van Buurt Hoppin Punten wordt deels gesubsidieerd vanuit Vlaanderen.

c. Maak een fietsbib voor kinderen en volwassenen

Wat bestaat er al?

- Er bestaat sinds 2021 een 'Op Wielekes' in Lede. Meer info: https://www.opwielekes.be/waar/lede/
- Op Wielekes is een bibliotheek van kinderfietsen waar je kinderfietsen kunt lenen. Als lid heb je altijd toegang tot een kwalitatieve kinderfiets op maat. Je betaalt jaarlijks lidgeld en kunt de fiets ruilen voor een groter exemplaar indien nodig. Er bestaat een sociaal tarief voor inwoners met een kansentarief.

Voorstel:

- De start van een verhuursysteem van tweedehands fietsen voor kinderen en volwassenen.
- Een sociaal tarief voorzien voor inwoners met kansentarief.

Er zijn al bestaande systemen die ook uitgebouwd kunnen worden in Erpe-Mere en Lede:

- voor kinderen: https://www.opwielekes.be/
- voor kinderen: https://fietsbieb.be/ van beweging.net.
- voor volwassenen: Free Wielie: https://www.beweging.net/projecten/free-wielie-2/
- Vaak wordt er ook gekeken naar Europese subsidies zoals het plattelandsontwikkelingsprogramma LEADER.

d. Geef een extra korting voor de bus van De Lijn

Ruim de helft van de Vlaamse steden en gemeenten (meer dan 110 gemeenten) sluit een derdebetalersovereenkomst met De Lijn. Daarmee past de gemeente (bovenop het basistarief) een extra korting bij voor haar inwoners. Is er een automatische gemeentekorting? Dan wordt die meteen toegepast bij de online aankoop.

Veel gemeenten geven extra kortingen aan inwoners met een statuut Verhoogde Tegemoetkoming (die normaal 68 euro betalen voor een jaarabonnement).

Enkele voorbeelden:

- De gemeente Lede geeft 25% op alle abonnementen.
- De gemeente Haaltert geeft 100% op alle abonnementen voor inwoners met VT.
- De stad Aalst geeft 23 euro of 28 euro korting op alle abonnementen voor inwoners met VT of VG.

Voorstel:

- Een gemeentelijke korting op het abonnement van De Lijn voor inwoners met verhoogde tegemoetkoming (VT).

3. Zorgnoden bij onze kinderen

a. Toegang voor alle ouders met een met kind met een beperking tot de socio-pedagogische premie

i. Ervaren drempels

'Op school krijgt Jason de ondersteuning die hij nodig heeft, thuis begint de zoektocht opnieuw. Ik wil niet meer dan wat elke ouder wil, dat mijn zoon dezelfde kansen krijgt. Sommige dingen lijken klein, totdat je ze elke dag opnieuw moet oplossen. Ik hoop dat hij later niet hoeft te vechten voor de dingen die voor een ander vanzelfsprekend zijn. Je leert creatief te worden, wanneer je niet alles hebt wat je nodig hebt. Ik probeer niet stil te staan bij wat ontbreekt. Ik kijk vooral naar wat vandaag wél kan. Er zijn oplossingen, alleen kosten ze vaak tijd, geld of is er een lange wachtlijst. Ik blijf zoeken, niet omdat ik denk dat het gemakkelijker wordt, maar omdat ik niet wil opgeven.'

Johnny, papa van Jason, kind met een beperking, filmmaker Onderbelicht

Het invoeren van de socio-pedagogische premie getuigt dat de lokale besturen gezinnen met kinderen met een beperking een warm hart toedragen. Toch ervaren ouders met kinderen met een beperking drempels voor de aanvraag van de premie.

Zorgen voor een kind met een beperking kostten ouders enorm veel energie. Het is een zware en ingewikkelde zoektocht naar de juiste hulp, hulpmiddelen en

centen. Ouders van een kind met een beperking lopen in het dagelijkse leven tegen heel wat drempels aan:

- **Veel te lange wachtlijsten:** Het duurt vaak jaren voordat een kind eindelijk de hulp krijgt die het nodig heeft.
- **Een doolhof aan regels:** Het is voor ouders ontzettend moeilijk om uit te zoeken waar ze precies recht op hebben. Je moet alles zelf ontdekken en aanvragen; er is geen centrale plek die je wegwijs maakt.
- **Steeds opnieuw bewijzen aanleveren:** Ouders moeten telkens weer opnieuw papieren invullen om aan te tonen dat ze het financieel moeilijk hebben of dat er hulp nodig is. Dit is erg vermoeiend, vooral omdat overheden en diensten die informatie vaak gewoon zelf digitaal kunnen opvragen.
- **Hoge extra kosten:** Speciale leermaterialen, software kunnen niet aangekocht worden voor gebruik thuis. Rolstoelen, spalken en het extra restafval door luiers (incontinentie) kosten erg veel geld.

ii. Automatische toekenning van de premie

Wat is de premie?

De socio-pedagogische premie is een geldbedrag van de gemeente voor ouders die thuis zorgen voor een kind met een beperking. Dit geld helpt om de extra kosten voor de verzorging te betalen. Het is een bedanking en een steun in de rug voor de intensieve zorg.

Hoe werkt het nu?

Erpe-Mere (Meer info: Erpe-Mere)

- **Bedrag: €620** per jaar
- **Voorwaarden voor kinderen jonger dan 21 jaar:**
    - Het kind woont op 1 januari 2026 officieel bij jou in Erpe-Mere.
    - Je zorgt minstens 80 dagen per jaar thuis voor je kind.
    - Het kind ontvangt een bijkomende bijslag voor kinderen met een handicap.
    - Het kind kan niet zelfstandig in zijn/haar levensonderhoud voorzien en heeft geen inkomen hoger dan het bestaansminimum.
- **Voorwaarden voor kinderen ouder dan 21 jaar** *(minstens aan één voorwaarde voldaan)*:

    - Er is een attest van bewindvoering (voorheen verlengde minderjarigheid).
    - Het kind heeft een invaliditeitsgraad van 100%.
    - Het kind heeft een vermindering van zelfredzaamheid van 18 punten.
- **Aanvragen:** Via een formulier in te dienen **ten laatste op 30 september 2026** bij het sociaal huis.

Lede (Meer info: Lede)

- **Bedrag:**
    - **€250** per kind met een handicap dat dagelijks thuis wordt verzorgd.
    - **€125** per kind met een handicap dat in een gespecialiseerde inrichting verblijft en enkel in het weekend, tijdens verlofdagen of een beperkt aantal dagen per week thuis wordt verzorgd.
- **Voorwaarden:**
    - De ouder (of vervanger) woont op 1 januari minstens één jaar op het grondgebied van Lede.
    - De leeftijd van het kind is hoogstens 21 jaar.
    - Het kind heeft recht op de verhoogde kinderbijslag voor kinderen met een handicap.
- **Aanvragen:** Tussen 1 januari en de laatste dag van februari van het jaar volgend op het zorgjaar via een invulformulier.

Voorstel:

Een grote groep kwetsbare gezinnen vraagt de premie nu niet aan. In Vlaanderen zou 35% tot 50% van de rechthebbende gezinnen de premie mislopen volgens de VVSG. Soms weten ze niet dat de premie bestaat, of vinden ze de administratie te moeilijk, of ontbreken de digitale vaardigheden. Gezinnen met een zorgkind, zeker gezinnen met financiële uitdagingen, hebben vaak al veel te veel aan hun hoofd. Momenteel is er een deadline voor de aanvraag van de premie. In Erpe-Mere is dit eind september in Lede tussen januari en februari. Gezinnen missen die deadline en vallen uit de boot.

Door gegevens automatisch te koppelen met het Groeipakket (via via Family Proef), krijgt elk gezin de premie zonder dat ze zelf iets hoeven te doen. Het geld komt zo direct terecht bij de gezinnen die ondersteuning het hardst nodig hebben. Door de premie automatisch te storten, hoeven zij geen ingewikkelde formulieren meer in te vullen. De gemeente controleert niet achteraf, maar helpt

de burger vooraf. Dat zorgt voor een veel vriendelijkere en vlottere dienstverlening.

Er zijn meerdere gemeenten die al op die manier werken bv. Westerlo , Wingene, Kortenberg, Ieper, Rumst,...

Wingene (20.000 inwoners, CD&V bestuur):

- Automatische toekenning.
- De premie wordt uitbetaald op dezelfde rekening waar het gezin het groeipakket krijgt.

Westerlo (25.000 inwoners, CD&V bestuur):

- Automatische toekenning, met een terugwerkende kracht van 2 jaar.
- Alle gerechtigde kinderen krijgen jaarlijks in oktober een brief van het OCMW. Daarmee worden de ouder(s) of opvoedende personen verzocht om te bevestigen op welk rekeningnummer de subsidie betaald mag worden.

Wat betekent de inspanning voor het lokale bestuur?

Momenteel moeten medewerkers van de sociale dienst of het OCMW elke aanvraag zelf controleren. Ze moeten papieren, attesten en bewijzen nakijken. Opgroeien kan deze gegevens veilig en automatisch delen met de gemeente. Dit bespaart de medewerkers heel veel tijd en administratief werk.

Uit onderzoek blijkt dat één op de vier OCMW-maatschappelijk werkers in België een zeer hoge werkdruk ervaart, en maar liefst een vijfde (20%) kampt met concrete stress klachten of symptomen van een burn-out. Een van de oorzaken is de administratieve overbelasting van het personeel.

Omdat de gemeente de gegevens rechtstreeks van de officiële instanties krijgt, zijn de cijfers altijd juist en actueel. Het bestuur weet precies hoeveel gezinnen hulp nodig hebben. Ook worden er zo bijna geen fouten meer gemaakt, zoals het onterecht goedkeuren of weigeren van een premie.

De kosten voor de gegevensdeling van Family ProEf (Opgroeien) zijn beperkt: 500 euro per jaar. De doelgroep van kinderen met zorgtoeslag is een beperkte doelgroep (3% van de kinderen in Vlaanderen), dit maakt de socio pedagogische premie budgettair draagbaar voor een lokaal bestuur. Het is mogelijk via Family ProEf een gratis anonieme simulatie van de doelgroep te maken (aantallen en geschat budget).

iii. Premie in Lede optrekken

Voorstel:

Er is een groot verschil tussen de premie in Lede en Erpe-Mere. In Erpe-Mere bedraagt de premie 620 euro. In Lede 250 euro als het kind continu thuis verblijft en 125 euro indien het kind enkel in het weekend en vakanties thuis is.

We vragen de premie van Lede op te trekken.

b. Ondersteun ouders bij hun zoektocht naar zorg voor leer -en ontwikkelingsnoden

i. Ervaren drempels

'Er komt veel bij kijken, veel gedoe, veel administratie. En de kosten die blijven oplopen. Ik blijf alles organiseren en zorg dragen voor iedereen, en zeker blijven doorgaan, al wegen de gezondheidskosten en ziekenhuiskosten soms heel zwaar.'

Tamara, moeder van 3 kinderen, filmmaker Onderbelicht

Op school draait het om veel meer dan alleen leren. Een goede zorg voor kinderen maakt vaak het grootste verschil. Helaas is het voor ouders met financiële uitdagingen moeilijk om de juiste hulp te vinden als hun kind extra steun nodig heeft.

Ouders voelen zich vaak niet serieus genomen. Er wordt minder goed naar hen geluisterd dan naar ouders uit de middenklasse. Praten over de problemen van je kind zorgt voor veel spanning. Door die stress reageren ouders of leerkrachten soms heftig. Hierdoor loopt zo'n zorggesprek regelmatig onder spanning of mis.

Ouders hebben het gevoel dat het CLB (Centrum voor Leerlingenbegeleiding) hen onvoldoende helpt en dat problemen niet echt worden aangepakt. Kinderen die het wat moeilijker hebben, worden soms te snel naar het speciaal onderwijs gestuurd, in plaats van hen te helpen op hun eigen school.

Als een kind extra hulp of zorg nodig heeft, lopen gezinnen vaak tegen problemen aan:

- Ouders voelen zich vaak **onvoldoende gehoord of geholpen** door de school of het CLB.
- **Lange wachtlijsten:** Het duurt vaak een jaar of langer voor een kind getest kan worden. Er zijn lange wachtlijsten bij speciale testcentra, zoals het COS in Gent en Brussel of het CAR in Lede en Aalst.
- **Onduidelijkheid en papierwerk:** Het is een hele puzzel om uit te zoeken waar je kind precies terechtkan. Welk centrum helpt bij welk probleem? En tot welke leeftijd helpen ze je? Daarnaast moet je de kosten voor deze onderzoeken vaak eerst zelf voorschieten.
- **Te duur:** Wie de lange wachtlijsten wil omzeilen en kiest voor een privé-onderzoek, moet daar veel geld voor betalen. Gezinnen met financiële uitdagingen kunnen dat niet betalen.

ii. Warme toeleiding naar zorg

Voorstel:

De gezinnen van Ommekeer en Welzijnsschakel Lede zijn heel positief over de werking van de Katrol, een onderdeel van de werking van het Huis van het Kind. We juichen toe dat het lokale bestuur extra investeert in personeel om de werking te versterken en meer in te zetten op de brugfunctie tussen ouder en school.

Het zorglandschap is vaak een doolhof. Het Huis van het Kind is een neutrale plek die los staat van de school en CLB en kan kwetsbare ouders warm toeleiden naar gespecialiseerde zorg. Gezinnen die begeleid worden door de Katrol krijgen nu al ondersteuning in hun zoektocht naar zorg, toch weten niet alle ouders dat je bij het Huis van het Kind terecht kan als je de weg naar zorg moeilijk kan vinden.

Wat vragen we?

- Het HvhK kan via hun kanalen informeren over ‘bijzondere zorg’. Een voorbeeld uit HvhK Midden Kempen: https://huisvanhetkindmiddenkempen.be/informatie-voor-jou/bijzondere-zorg/een-ander-ontwikkelingspatroon-wie-kan-helpen/?lid=7355
- Het HvHk neemt de warme toeleiding naar zorg expliciet op in hun aanbod: Heb je hulp nodig bij het zoeken naar zorg bij leer of ontwikkelingsstoornissen? Het Huis van het Kind helpt je de weg te vinden.

- Concreet toeleiding naar diagnose voor een leerstoornissen:
    - Centrum voor ontwikkelingsstoornissen (COS): UZ Gent, UZ Brussel
    - Centrum voor ambulante revalidatie (CAR): Lede, Aalst,...
    - Privé (door lange wachtlijsten in COS, CAR)
- Samenwerking met geconventioneerde logopedisten in de regio.

iii. Terugvorderbare financiële hulp via OCMW voor onderzoek naar leer- en ontwikkelingsstoornissen

Door de lange wachtlijsten (vaak meer dan een jaar) bij het COS en CAR, hebben gezinnen met financiële uitdagingen geen toegang tot de nodige zorg. Dat heeft een directe impact op het onderwijs van de kinderen en hun kansen voor de toekomst. Ouders uit de middenklasse vinden hun weg naar private centra, waar onderzoeken al snel 1.000 euro kosten.

Ons voorstel:

We vragen dat het OCMW terugvorderbare financiële hulp aanbiedt voor onderzoek naar leer- en ontwikkelingsstoornissen. We vragen daarbij zo toegankelijk mogelijk te werk te gaan.

Mogelijke voorwaarden voor de terugvorderbare financiële hulp:

- Er is geen uitgebreid sociaal onderzoek nodig.
- Het gezin heeft recht op het kansentarief.
- Het kind staat x aantal maanden op de wachtlijst bij het COS of CAR.
- Het kind heeft een doorverwijzing van het CLB.
- Er is een onderzoek naar eventuele tussenkomst van de mutualiteit.
- Er kan een samenwerkingsovereenkomst uitgewerkt worden met een privaat centrum.
- Terugbetaling is mogelijk in schijven.

4. Positieve beeldvorming

a. Ervaren drempels

'Voor veel mensen is een brievenbus niks, maar voor mij is dat heel veel spanning. Ik ben bang dat er weer iets in zit van de controlearts of de ziekenkas. Alsof ik mij altijd opnieuw moet bewijzen! Ik zoek niet snel hulp, doe alles liever snel, op mijn eigen manier. Zo probeer ik elke dag recht te blijven.'

Caroline, filmmaker Onderbelicht

'Nog voor de dag begonnen is, zit mijn hoofd al vol. Ik zit met schulden en zit in schuldbemiddeling. Als er onverwachte kosten binnenkomen, weet ik niet zomaar hoe ik het moet oplossen. Wat mij nog altijd achtervolgt, is dat mijn alcoholverleden blijft meespelen in hoe de mensen naar mij kijken. Ik ben nu al duizend dagen nuchter. Voor mij betekent dat heel veel.'

Angelique, moeder van drie kinderen, filmmaker Onderbelicht

Laura, alleenstaande mama, filmmaker Onderbelicht

Met het project 'onderbelicht' willen we breken met het klassieke, zielige beeld of de negatieve clichés. De kortfilms laten expliciet zien hoe vindingrijk, creatief en veerkrachtig mensen met financiële uitdagingen kunnen zijn.

In de maatschappij is er steeds vaker een negatieve beeldvorming waarbij mensen snel oordelen dat mensen met financiële uitdagingen maar moeten gaan werken, niet met hun geld kunnen omgaan of profiteren van het systeem. Als gevolg worden er steeds meer voorwaarden opgelegd aan mensen, zijn er steeds meer controles.

Een positieve en genuanceerde beeldvorming rond armoede bij gemeentepersoneel is van cruciaal belang. Woorden, beelden en onbewuste vooroordelen bepalen hoe we naar mensen in armoede kijken. Wanneer medewerkers van de gemeente (zoals loketpersoneel, maatschappelijk werkers of beleidsmedewerkers) of leden van het bijzonder comité een genuanceerd en empathisch beeld hebben, verandert dit de dynamiek van de lokale dienstverlening.

Uit onderzoek blijkt dat één op de vier OCMW-maatschappelijk werkers in België een zeer hoge werkdruk ervaart, en maar liefst een vijfde (20%) kampt met concrete stress klachten of symptomen van een burn-out. Een van de oorzaken is emotionele overbelasting door een gespannen relatie met de cliënt.

Wanneer medewerkers getraind zijn in positieve beeldvorming, passen ze hun communicatie aan. Ze luisteren vaker zonder oordeel en kijken naar wat de betrokkene wél nog kan. Dit zorgt voor een efficiënter hulptraject, minder frustratie aan beide kanten en uiteindelijk voor een socialer en doeltreffender gemeentelijk beleid.

b. Investeer in positieve beeldvorming rond armoede bij het gemeentepersoneel

Voorstel:

- De gemeenten Erpe-Mere en Lede kunnen ervoor kiezen om de vorming ‘Onderbelicht’ aan te bieden aan personeelsleden, leden van het bijzonder comité die in contact komen met burgers met financiële uitdagingen.
- De vorming vertrekt vanuit enkele kortfilms, gevolgd door een nabespreking met de filmmakers (onze ambassadeurs). De inhoud kan bovendien worden aangepast aan de noden en vragen van het personeel.
- Bij een positieve evaluatie kan de vorming niet als een eenmalig project worden beschouwd, maar als een vast onderdeel van het introductietraject voor nieuwe medewerkers of het jaarlijkse opleidingsplan.

5. Bijlage: Powerpoint dialoogmoment 18 november, OC Wanzele

Dialoogmoment Onderbelicht
Erpe-Mere & Lede

18 november 2026, OC Wanzele, Lede

Verwelkoming & inleiding

ONDER BELICHT
Krachtige levens in beeld

Onderbelicht: sociaal artistiek project

- Via film **verborgen (onderbelichte) verhalen** in beeld brengen
- Van gezinnen : **ouder(s) met kinderen**
- Op het **platteland**
- Met **financiële uitdagingen**

- Traject van **9 maanden, wekelijkse** bijeenkomsten

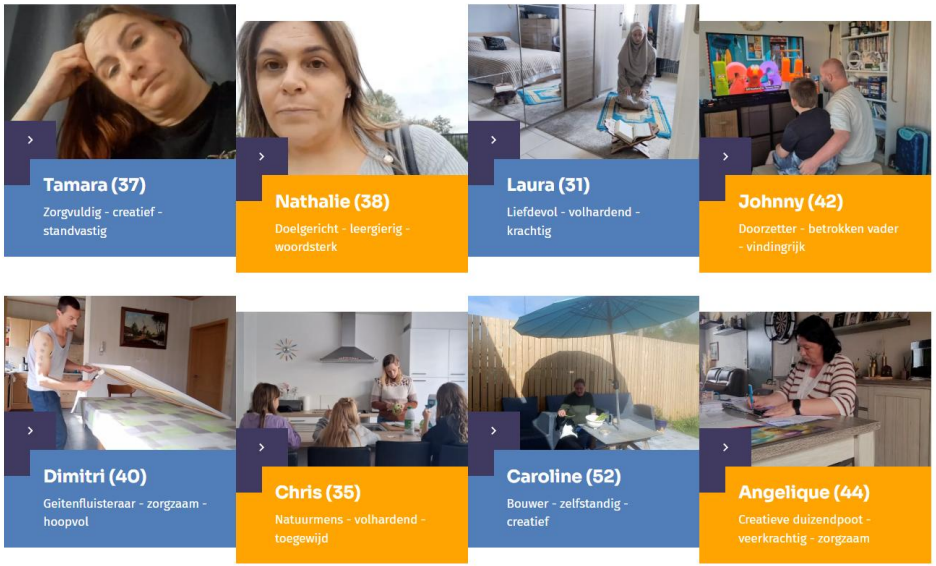

Kortfilms volledig gemaakt door de deelnemers

- In **groep delen** van **financiële uitdagingen,** maar ook **krachten**
- **Scenario uitwerken**: welk deel van mijn zorgen & krachten wil ik delen? Hoe zet ik dit om in beelden?
- Zelf **filmen met smartphone**.
- **Elkaar tips geven en inspireren.**
- **Teksten maken en inspreken.**
- We kwamen **knelpunten en ideeën** tegen.
- Verhaal van de **380 gezinnen** die we bereiken.

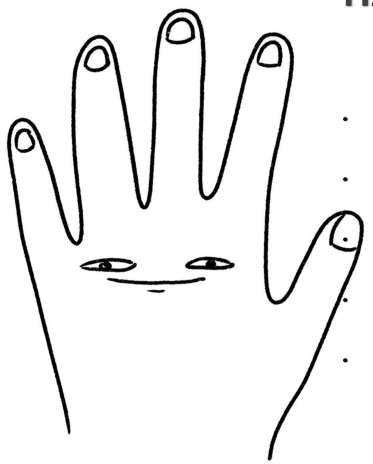

HAND VOOR EEN GOED DEBAT

- Duim: **SPREEK POSITIEF**
- Wijsvinger: **GEEN VOOROORDELEN**
- Middenvinger: **LUISTER NAAR ELKAAR**
- Ringvinger: **ZOEK WAT VERBINDT**
- Pink: **HOU HET KORT EN TERZAKE**

Moeilijke woorden?
Iets niet duidelijk?

TOETER!

Mobiliteit

ONDER BELICHT

ONDERBELICHT

ERPE-MERE EN LEDE

Voorstel: Maak de Hoppy deelfietsen toegankelijker

Hoe werken de Hoppy deelfietsen?

- **Hoppin-punten:** Vast ophaal- en terugzetpunt. Mere rondpunt, Burst station, Steenberg, Station Lede.
- **Doel:** gemakkelijk overstappen op het openbaar vervoer.
- **Gebruik:** Reserveren, betalen en ontgrendelen via de smartphone-app.

Voorstel: sociaal tarief voor Hoppy fietsen

- **25% korting** voor inwoners met kansentarief.
- Bewezen succes: Bestaat al in o.a. Balen, Nijlen/Kessel, Rijkevorsel en Laakdal.
- Software is aanwezig in het Hoppy systeem.
- Aanvraag sociaal tarief kan door gebruiker zelf via support@behoppy.eu.
- Ondersteuning is nodig voor inwoners die niet digitaal vaardig zijn.

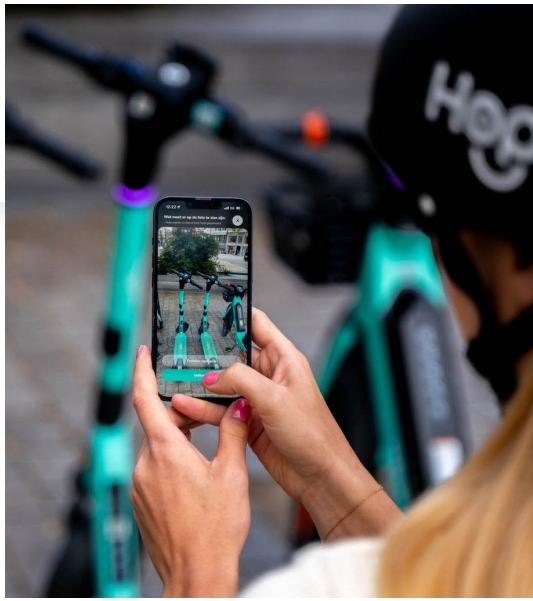

Voorstel:
stapsgewijs Buurt-Hoppin Punten in alle dorpskernen

- **Fietsen dichter bij de inwoners brengen**: fietsgebruik voor boodschappen, afspraak sociaal huis, voorstelling Emotia of Volkskring, sociale contacten,...
- Het opstarten van **Buurt Hoppin Punten** wordt deels **gesubsidieerd** vanuit Vlaanderen.

Voorstel:
Hoppy fietsen gebruiksvriendelijker maken

- **Fietsmand** op de fiets voor de boodschappen.
- Uitlenen van **aanhangwagen** voor de kinderen.

Voorstel :
Toegang tot tweedehandsfietsen via fietsbieb

- **Verhuur van tweedehandsfietsen voor kinderen en volwassenen.**
- Voor inwoners met **kansentarief** is er een sociaal tarief.

- Goede voorbeelden:
  - Op wielekes in Lede
  - De fietsbieb
  - Free Wielie

Voorstel:
Geef een extra korting voor de bus voor inwoners met VT

- **De gemeente Lede geeft 25% korting op alle abonnementen.**
- De gemeente Haaltert geeft 100% korting op alle abonnementen voor inwoners met VT.

Ruim de helft van de Vlaamse steden en gemeenten (meer dan 110 gemeenten) sluit een automatische gemeentekorting af met De Lijn.

Zorgnoden bij onze kinderen

ONDER BELICHT

Voorstel:

Toegang voor alle ouders met een kind met een beperking tot de socio-pedagogische premie

Waarom gezinnen de premie mislopen?

- **Niet weten** dat de premie bestaat.
- **Te ingewikkelde** administratie en formulieren.
- **Taalbarrière.**
- Gebrek aan **digitale vaardigheden.**
- Overbelasting: **te veel aan het hoofd.**
- Wie de **deadline mist** van de aanvraag, valt uit de boot.

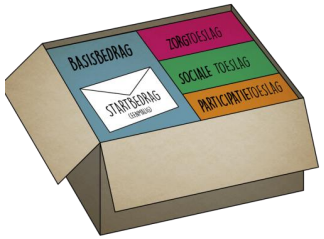

35% tot 50% van de rechthebbende gezinnen in Vlaanderen loopt de premie mis (bron: VVSG).

Voorstel: Een automatische toekenning van de premie

- Premie wordt volledig automatisch toegekend **via koppeling met het Groeipakket** (FamilyProEf).
- Premie komt direct **terecht bij gezinnen die het 't hardst nodig hebben.**
- Een veel vriendelijkere en **vlottere dienstverlening.**

Praktijkvoorbeelden

Wingene

- 20.000 inwoners (CD&V-bestuur).
- Volledig automatische toekenning.
- De premie wordt gestort op het gekende rekeningnummer van het Groeipakket.

Westerlo

- 25.000 inwoners (CD&V-bestuur).
- Met terugwerkende kracht: toekenning tot 2 jaar terug.
- OCMW stuurt elk jaar in oktober een brief naar gerechtigde gezinnen. Ouders hoeven enkel schriftelijk hun rekeningnummer te bevestigen.

Voorstel: De premie in Lede optrekken

- Premie Erpe-Mere: € 620
- Premie Lede:
  - € 250 indien altijd thuis
  - € 125 indien enkel in weekend, verlof thuis

Wat betekent dit voor de gemeente?

- **Minder administratieve belasting** voor de sociaal werker.
- De **gegevens zijn altijd actueel** en rechtstreeks afkomstig van Opgroeien.
- **Lage kosten**: data-uitwisseling via FamilyProef kost slechts € 500 per jaar.
- **Kleine doelgroep**: kinderen met zorgtoeslag vormen ± 3% van de kinderen in Vlaanderen.

In België ervaart 1 op de 4 OCMW-maatschappelijk werkers extreme werkdruk. ***20% kampt met concrete stressklachten of burn-out symptomen.*** *Een van de redenen is administratieve overbelasting (bron: KU Leuven, 2023).*

Voorstel:

Ondersteun ouders bij hun zoektocht naar zorg voor leer -en ontwikkelingsnoden

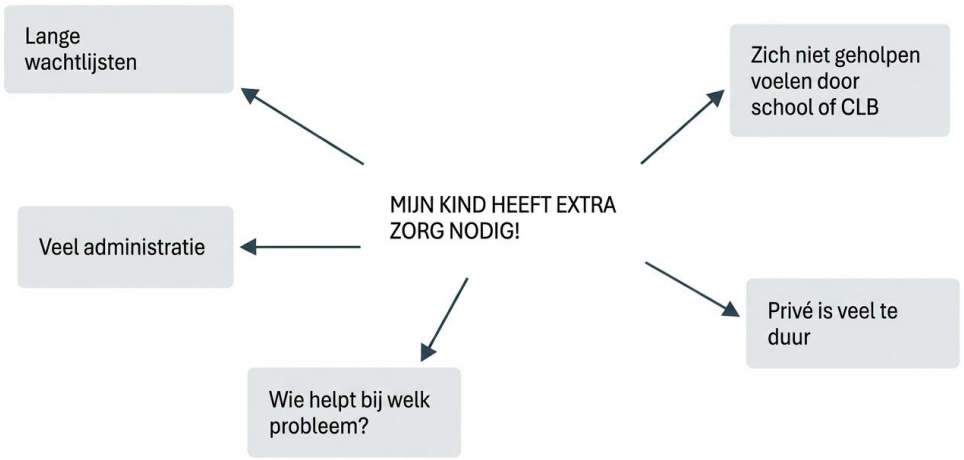

Warme toeleiding naar zorg

- Het Huis van het Kind is een **neutrale plek** die los staat van de school en CLB. Het Huis van het Kind kan **warm toeleiden.**
- **Toeleiding naar zorg opnemen in het aanbod:** Heb je hulp nodig bij het zoeken naar zorg bij leer -of ontwikkelingsstoornissen? Het Huis van het Kind helpt je de weg te vinden.
- **Samenwerking met geconventioneerde logopedisten** in de regio.

Voorstel: terugvorderbare financiële hulp via OCMW voor onderzoek leer –en ontwikkelingsstoornissen

Mogelijke voorwaarden:

- **Geen uitgebreid sociaal onderzoek** nodig
- Gezin heeft recht op **kansentarief**
- Kind staat **x aantal maanden op de wachtlijst** bij COS of CAR
- Het kind heeft een **doorverwijzing van het CLB**
- Onderzoek eventuele **tussenkomst van de mutualiteit**
- **Samenwerkingsovereenkomst met een privaat centrum**
- **Terugbetaling in schijven**

ONDERBELICHT

ERPE-MERE EN LEDE

Voorstel:

Investeer in positieve beeldvorming over armoede bij het gemeentepersoneel

Negatieve beeldvorming

- **Woorden, beelden en onbewuste vooroordelen** bepalen hoe we naar mensen in armoede kijken.
- In de **maatschappij** is er vaker een **negatieve beeldvorming**: ‘moeten maar gaan werken!’, ‘profiteren van het systeem!’, ‘kunnen niet om met geld!’ , ’Als ik het kan, dan jij ook!’
- **Steeds meer wantrouwen**: meer controles, alles altijd moeten bewijzen,…

Werken aan een positieve en genuanceerde beeldvorming bij het personeel

- De medewerker **past** zijn/haar **communicatie aan**
- Ze luisteren vaker **zonder oordeel** en kijken naar wat de betrokkene **wél nog kan**
- Een **efficiënter hulptraject**, **minder frustratie aan beide kanten**
- Een **socialer en doeltreffender** gemeentelijk beleid

Vorming ‘Onderbelicht’

- Vorming ‘Onderbelicht’ **aanbieden aan personeelsleden, leden bijzonder comité,…** die in contact komen met burgers met financiële uitdagingen
- **Inhoud:** kortfilms, nabespreking met makers
- Kan aangepast worden aan de **noden en vragen van personeel**

Besluiten? Vervolg?

